

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/163/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418204433
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4418204433.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: DC MEDICAL s.r.o., so sídlom Košice, Myslavská 644/190/A, IČO: 46 599 762, zastúpeného JUDr. Miriamou Pančišinovou, advokátkou so sídlom Košice, Rázusova 49, proti žalovanej: C.. X. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. na X. XXX, T., zastúpenej JAKUBEK & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Bratislava, Panenská 5, o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo 17. decembra 2018, č. k. 17C/98/2018-60 v spojení s opravným uznesením z 5. februára 2019, č. k. 17C/98/2018-106, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie časti m e n í tak, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia z a m i e t a .

Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením v spojení s opravným uznesením (ďalej len „napadnuté uznesenie“) súd prvej inštancie zabezpečovacím opatrením zriadil záložné právo na nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX, nachádzajúce sa v okrese L., obec E. B., katastrálne územie E. B., ako parc. č. 1230/260 - ostatné plochy, o výmere 310 m² a parc.č. 1230/373 - zastavané plochy a nádvoria s rodinným dom súp. č. XXXX o výmere 141 m², spoluvlastnícky podiel žalovanej veľkosti 1/2 k celku (ďalej len „nehnuteľnosti žalovanej“), v prospech žalobcu, na zabezpečenie pohľadávky súvisiacej s náhradou škody ako aj náhradou ušlého zisku v celkovej vo výške 13.500 eur uplatnenej v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17Up/521/2018. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktoré je povinná zaplatiť žalovaná s tým, že o výške náhrady trov rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust § 324 ods. 1, 3, § 343 ods. 1 až 3, § 344 zák. č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Ďalej v odôvodnení uviedol, že žalobca svoj návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zdôvodňoval tým, že žalovaná pracovala v jeho prevádzke v čase od 01. 01. 2016 do 18. 09. 2017, pričom mu v tomto období spôsobila škodu vo výške 13.500 eur, ktorú si uplatnil návrhom na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17Up/521/2018, teda predmetný návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia podal v priebehu konania vo veci samej. Vo veci samej bol dňa 21. 08. 2018 vydaný platobný rozkaz Okresným súdom Banská Bystrica. Mal za to, že žalobca osvedčil svoj návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, predložil aj žalobu, ktorou sa domáha na upomínacom súde v Banskej Bystrici zaplatarenie sumy vo výške 13.500 eur z titulu náhrady škody ako aj náhrady ušlého zisku, kde vo veci už bol vydaný dňa 21. 08. 2018 platobný rozkaz č.k.17Up/521/2018. Žalobca v konaní ďalej riadne preukázal spôsobilý predmet požadovaného záložného práva a to nehnuteľnosti v spoluvlastníctve žalovanej. Prezentoval názor, žalobca osvedčil štyri esenciálne predpoklady k nariadeniu zabezpečovacieho opatrenia podľa § 343 ods. 1 CSP (1/ návrh, 2/ spôsobilý predmet zálohu, 3/ peňažnú pohľadávku, 4/ existencia

z obavy budúceho zmarenia exekúcie), pretože za daného stavu je potrebné zabezpečiť peňažnú pohľadávku žalobcu ako veriteľa, ktorému vznikla škoda. Dodal, že realizáciou predaja predmetnej nehnuteľnosti, ktorej je žalovaná podielovou spoluvlastníčkou, by bola nepochybne ohrozená prípadná exekúcia vedená žalobcom voči žalovanej na vymożenie pohľadávky. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania odôvodnil v zmysle § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 CSP a s ohľadom na plný úspech žalobcu v konaní mu priznal náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f) a h) CSP. Poukázala na skutočnosť, že súd jej nesprávnym doručovaním odňal možnosť uplatňovať práva strany konania tým, že jej dňa 11. 01. 2019 doručil napadnuté uznesenie, avšak bez návrhu žalobcu, či príloh, ktorými žalobca dôvodil a preukazoval svoje tvrdenia. Preto v rámci odvolania môže vychádzať len z parafrázovaných tvrdení v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Nevedela sa teda vyjadriť k dôkazom predloženým žalobcom najmä vo vzťahu k obave, že exekúcia bude ohrozená. Vyzdvihla, že z napadnutého rozhodnutia ani nevyplýva, ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s podmienkou existencie obavy ohrozenia alebo zmarenia budúcej exekúcie v prípade úspechu žalobcu v konaní o náhradu škody. Namietala miestnu príslušnosť Okresného súdu Nitra. Uviedla, že sporom vo veci samej je existencia či neexistencia práva žalobcu na náhradu škody voči žalovanej, pričom zabezpečovacie opatrenie (tzv. sudcovské záložné právo) je len právom akcesorickým (teda doplnkovým, podporným a predovšetkým podmieneným právom), ktoré je naviazané na existenciu hlavného práva žalobcu (peňažného plnenia). Nejde teda o spor týkajúci sa nehnuteľnosti, ale o spor o peňažné plnenie, čo konštatuje aj súd prvej inštancie v napadnutom uznesení. Miestne príslušný na vydanie zabezpečovacieho opatrenia je podľa § 14 CSP Okresný súd Nové Zámky. Zvýraznila, že voči platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica bol podaný vecne odôvodnený odpor, čím došlo k jeho zrušeniu a Okresný súd Banská Bystrica dňa 18. 10. 2018 vydal upovedomenie o postúpení veci Okresnému súdu Nové Zámky, ktoré bolo žalobcovi doručené, a teda vedel o skutočnosti, že vo veci koná Novozámocký súd pod sp. zn. 13C/66/2018. Navrhla, aby odvolací súd, v prípade že bude konanie vracať na nové rozhodnutie súdu prvej inštancie, bola vec postúpená, alternatívne prikázaná Okresnému súdu Nové Zámky. Namietala ďalej, že nie je zrejmé, na základe čoho súd prvej inštancie považoval existenciu obavy za dôvodnú, keď žalovaná nevykonáva akékoľvek úkony smerujúce k zbavovaniu sa majetku, pričom na preukázanie obavy žalobca nepredložil absolútne žiadny dôkaz. Dodala, že nevykonáva žiadne právne úkony smerujúce ani k zbaveniu sa svojho majetku ani k opusteniu Slovenskej republiky, za smiešnu označila predstavu opustiť Slovensko kvôli vykonštruovanej pohľadávke vo výške 13.500 eur, pričom sťahovanie do zahraničia by bolo finančne náročnejšie. Uviedla tiež, že sa jej v roku 2018 narodila na Slovensku dcéra, ktorú spolu so svojim partnerom na Slovensku vychováva a má na Slovensku silné väzby. Dôvodila, že voči nej nie je vedená žiadna exekúcia, nemá okrem tohto súdneho konania a súdneho konania vo veci samej ani iné aktívne súdne konanie, a to z dôvodu, že si vždy riadne a včas plnila všetky svoje záväzky. Navyše nehnuteľnosť v jej vlastníctve je založená v prospech hypotekárnej banky, a teda túto nehnuteľnosť nie je možné previesť „zo dňa na deň“, pretože jej to neumožňuje minimálne záložná zmluva s P. bankou a.s. Uzavrela, že hrozba zmarenia exekúcie nielenže nebola preukázaná, ale ani neexistuje. Zásah vykonaný zabezpečovacím opatrením označila za absolútne neprimeraný vo vzťahu k nej, pretože aj keď neplánuje vykonať akékoľvek dispozície so svojim majetkom, zabezpečovacie opatrenie ju do budúca môže obmedzovať napríklad pre prípad, keby chcela refinancovať svoj úver iným výhodnejším úverom. Uviedla tiež, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní nezohľadňoval osobné, majetkové, rodinné pomery, ani iné aspekty konania vo veci samej, kde pohľadávka žalobcu je absolútne nepodložená a žalobca má v konaní vo veci samej problémy preukázať nielen výšku jeho domnejšej pohľadávky ale aj právny titul, keďže so žalobcom nikdy nemala uzatvorený pracovný pomer. Poukázala i na skutočnosť, že 1. výrok napadnutého rozhodnutia je nesprávny, keď súd prvej inštancie vo výroku poukazuje na konanie vedené Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 17Up/521/2018 a po podanom odpore Okresný súd Banská Bystrica postupom podľa § 14 zákona č. 307/2016 Z. z. postúpil vec na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Nové Zámky, ktorý koná vo veci pod sp. zn. 13C/66/2018. K napadnutému výroku o náhrade trov konania uviedla, že v danom prípade sa nedá hovoriť o úspechu žalobcu v konaní, keďže úspech v konaní závisí od výsledku konania vo veci samej vedenom na Okresnom súde Nové Zámky, pod sp. zn. 13C/66/2018. Návrh žalobcu označila za nedôvodný a žiadala napadnuté uznesenie zrušiť a konanie zastaviť.

3. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca písomným podaním, v ktorom odvolanie žalovanej označil za účelové. Uviedol, že pri vydávaní zabezpečovacieho opatrenia nie je úlohou súdu posudzovať

opodstatnenosť nároku žalobcu vo veci samej, ale len skúmať, či sú splnené predpoklady pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, čo nesporne splnené bolo. Tvrdil, že námietka nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci v tomto konaní neobstojí, nakoľko z charakteru samotného inštitútu zabezpečovacieho opatrenia vyplýva, že súd nariaďuje zabezpečovacie opatrenie z dôvodu existencie hrozby, resp. predpokladu, že výkon vydaného rozhodnutia (exekúciou) vo veci samej môže byť ohrozený. Tvrdenia o tom, že žalovaná aktuálne nevykonáva úkony smerujúce k zbavovaniu majetku nekorešpondujú s účelom inštitútu zabezpečovacieho opatrenia. Dodal, že morálny profil žalovanej a jej preukázané dlhodobé protiprávne konanie vo vzťahu k žalobcovi odôvodňujú obavu, že žalovaná sa bude snažiť znížiť svoju „bonitu“ pred vydaním samotného rozhodnutia vo veci samej, navyše v dôsledku straty zamestnania existuje u žalovanej predpoklad, že žalovaná prestane splácať úver poskytnutý bankou (nakoľko na predmet zálohu je zriadené záložné právo ďalšieho veriteľa - banky), čo tiež môže v konečnom dôsledku prispieť k zníženiu/zmareniu vymožitelnosti nároku žalobcu. Žiadal napadnuté uznesenie potvrdiť.

4. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná písomným podaním, kde zotrvala na svojom predchádzajúcom tvrdení, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, pretože nemala k dispozícii dokumenty, na základe ktorých súd prvej inštancie nariadil zabezpečovacie opatrenie. Dodala, že konanie vo veci samej je aktuálne vedené na Okresnom súde Topoľčany, keďže základ sporu bol posúdený ako pracovnoprávny s poukazom na ust. § 23 CSP, ktorý je i príslušným súdom na konanie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia. Zotrvala na svojich tvrdeniach uvedených v odvolaní a zvýraznila, že zabezpečovacie opatrenie nemalo byť nariadené pre jeho neprimeranosť a pre neosvedčenie existencie hrozby budúceho zmarenia exekúcie.

5. Žalobca vo svojej duplike zotrval na svojich tvrdeniach z predchádzajúceho vyjadrenia vo veci. Zastal názor, že zriadenie zabezpečovacieho opatrenia nijako nadmieru nezasahuje do chránených záujmov žalovanej.

6. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že jej odvolanie je dôvodné.

7. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Podľa § 343 ods. 1 CSP zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 343 ods. 2 CSP, záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.

10. Podľa § 343 ods. 3 CSP, výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

11. Úvodom je potrebné poznamenať, že zabezpečovacím opatrením súd zriaďuje na návrh záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka. Dôvodom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je zabezpečiť reálnu vykonateľnosť súdneho rozhodnutia zriadením záložného práva. Zabezpečením reálnej vykonateľnosti súdneho rozhodnutia treba rozumieť opatrenie spôsobilé odvrátiť stav, pri ktorom by v dôsledku možného počínania z rozhodnutia povinnej osoby, mohlo dôjsť buď k úplnému vylúčeniu možnosti osoby z rozhodnutia oprávnenej úspešne sa domôcť núteného splnenia uloženej povinnosti, alebo prinajmenšom k podstatnému sťaženiu prístupu oprávneného k uplatneniu takejto možnosti (oboje za predpokladu, že navzdory existencii vykonateľného rozhodnutia povinný odmietne uložení povinnosť splniť dobrovoľne). Existencia takejto obavy nie je síce prítomnou vždy, na jej prítomnosť však možno usudzovať najmä z hľadiska vyvíjania aktivít povinným, týkajúcich sa jeho majetku (napr. v smere zbavenia sa ho).

12. Zabezpečovacie opatrenie slúži len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Samotný výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola

pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím. Záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení a vzniká až zápisom do príslušného registra. Vo všeobecnosti záložné právo ako vecné právo k cudzej veci (zálohu) plní okrem zabezpečovacej funkcie aj uhradzovaciu funkciu, ak primárna povinnosť dlžníka spočíva v úhrade peňažnej pohľadávky nebude splnená. Konanie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia je plne ovládané dispozičným princípom strán. To znamená, že toto konanie nie je možné začať ex offo, ale len na návrh.

13. V návrhu na začatie konania na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia musí veriteľ (navrhovateľ), okrem všeobecných náležitostí podania a žaloby, opísať rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce obavu, že exekúcia bude ohrozená, predmet záložného práva ako aj skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a tiež k návrhu pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Konajúci súd musí pred rozhodnutím o nariadení zabezpečovacieho opatrenia skúmať splnenie podmienok na jeho nariadenie, pričom konajúci súd spravidla dokazovanie nevykonáva, rozhoduje bez pojednávania a výsluchu strán. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie, teda súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvyš pravdepodobné, pričom strany sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (§ 149 a nasl. CSP). Na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je nevyhnutné, aby strana osvedčila potrebu nevyhnutnej ochrany jej práv a právom chránených záujmov a tiež dôvodnú obavu z ohrozenia exekúcie. Zákonná úprava pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia tak vyžaduje splnenie základných hmotnoprávných podmienok, ktorými sú: a/ osvedčenie dôvodnosti a trvania peňažného nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, b/ existencia budúceho zmarenia exekúcie (princíp opodstatnenosti) a c/ primeranosť zásahov do majetkových pomerov dlžníka.

14. Predmetom tohto konania je návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia podľa § 343 CSP, ktorý žalobca podal z dôvodu, že žalovaná mu ako jeho zamestnankyňa spôsobila škodu vo výške 13.500 eur, ktorú si uplatnil v upomínacom konaní návrhom na vydanie platobného rozkazu podanom na Okresnom súde Banská Bystrica, ktorý vo veci vydal dňa 21. 08. 2018 platobný rozkaz sp. zn. 17Up/521/2018. Vyjadril obavu, že do rozhodnutia vo veci samej sa žalovaná môže zbaviť svojho majetku, či opustiť Slovenskú republiku. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení označil návrh na vydanie platobného rozkazu zo dňa 01. 08. 2018 spolu s prílohami, Platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 21. 08. 2018 a výpis z LV č. XXXX. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrhu žalobcu vyhovel.

15. Odvolací súd posudzujúc danú vec vzhľadom na vyššie uvedené zásady a citovanú zákonnú úpravu dospel k záveru, že v tomto konaní nebolo preukázané splnenie všetkých procesných a materiálnych podmienok pre poskytnutie ochrany žalobcovi nariadením požadovaného zabezpečovacieho opatrenia. V zhode so súdom prvej inštancie odvolací súd má za to, že žalobca v konaní osvedčil existenciu peňažnej pohľadávky voči žalovanej, ohľadom ktorého nároku žalobcu je vedené konanie na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 11Cpr/12/2019, na zabezpečenie ktorého má navrhované zabezpečovacie opatrenie slúžiť. Na tomto mieste je nutné zvýrazniť, že o nároku žalobcu doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté. Žalobca tiež osvedčil vlastnícke právo žalovanej k nehnuteľnostiam, na ktorých žiada nariadením zabezpečovacieho opatrenia zriaďiť záložné právo. Napriek uvedenému odvolací súd vyhodnotil návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia ako nedôvodný, a to pre neosvedčenie existencie obavy, že by prípadný výkon budúceho rozhodnutia mohol byť ohrozený. Žalobca sa len domnieva, že existuje predpoklad, že žalovaná by sa mohla zbaviť svojho majetku, prípadne odísť z územia Slovenskej republiky, ktoré tvrdenia žalobcu sú založené výlučne na domnienkach a predpokladoch, čo nie je relevantným dôvodom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Dôvodom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia môže byť iba také konanie žalovanej, prípadne iné skutočnosti, ktoré opodstatňujú obavu, že by prípadný výkon budúceho rozhodnutia mohol byť zmarený, napr. ak by sa žalovaná osoba preukázateľne zbavovala svojho majetku jeho predajom za nízku cenu, darovaním alebo zámenou za veci nižšej hodnoty a pod. Z obsahu spisu nevyplýva, že by sa konaním žalovanej, alebo v dôsledku iných okolností, znížila možnosť dosiahnuť uspokojenie nároku žalobcu výkonom rozhodnutia; žalobca v návrhu neuviedol žiadne skutočnosti nasvedčujúce snahe žalovanej ho prípadnú exekúciu zmariť. Navyše ako už bolo uvedené, o samotnom nároku žalobcu v konaní vo veci samej doposiaľ nebolo rozhodnuté.

16. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie a návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že v konaní úspešnej žalovanej podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania žalovanej rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).